Secolul fanariot

Schița lecției

1. Instaurarea domniilor fanariote
2. Trăsăturile regimului fanariot
3. Domni fanarioți reprezentativi

Instaurarea domniilor fanariote

- **Cauze:**
  - neîncrederea Porții în domnii pământeni
  - diplomația secretă antiotomană promovată de voievozii români
  - participarea domnilor români la luptele antiotomane
- **Ultimii domni pământeni:**
  - Dimitrie Cantemir (Moldova)
  - Ștefan Cantacuzino (Țara Românească)
- **Instaurarea regimului fanariot:**
  - 1711 în Moldova, prin venirea lui Nicolae Mavrocordat la domnie
  - 1716 în Țara Românească, prin venirea lui Nicolae Mavrocordat la domnie
- **Durata regimului fanariot:**
  - 1711-1822 în Moldova
  - 1716-1822 în Țara Românească

Trăsăturile regimului fanariot

- domnii erau numiți direct de către Poartă
- majoritatea domnilor proveneau din rândul familiilor grecești din Fanar (un cartier din Constantinopol), care dețineau funcții importante în imperiu
- domnia era cumpărată, domnii fiind considerați funcționari ai Porții
- domniile erau scurte
- armata era desființată

- pătrunderea elementelor greceşti în Sfatul domnesc
- venalitatea dregătoriilor (cumpărarea funcţiilor)
- creşterea obligaţiilor financiare faţă de Poartă (tribut, peşcheş, mucarer)
- creşterea fiscalităţii
- monopolul Porţii asupra comerţului

Domni fanarioţi reprezentativi

- **Constantin Mavrocordat**
  - a avut 10 domnii, 4 în Moldova şi 6 în Ţara Românească
  - a desfiinţat şerbia (1746 – Ţara Românească, 1749 – Moldova)
  - a desfiinţat dările multiple, introducând una fixă, care era plătibilă la patru termene anuale
  - funcţionarii statului erau remuneraţi
- **Alexandru Ipsilanti**
  - a domnit atât în Ţara Românească, cât şi în Moldova
  - a promulgat codul de legi intitulat *Pravilniceasca Condică*
  - a mărit numărul instanţelor de judecată
  - a reorganizat Academia Domnească Sf. Sava
- **Scarlat Callimachi**
  - a ocupat scaunul domnesc atât în Moldova, cât şi în Ţara Românească
  - a elaborat un cod de legi în Moldova: *Codicele Callimachi*
- **Ioan Gheorghe Caragea**
  - a domnit în Ţara Românească
  - a dispus realizarea codului de legi intitulat *Legiuirea Caragea*